

Si us plau la música i us interessien
les seves manifestacions, cal que us
feu subscriptors de la

**REVISTA
MUSICAL CATALANA**

2-3-4
Palau de la Música Catalana

CONCERT

pel

ORFEÓ CATALÀ

dirigit pel

MESTRE MILLET

Obres del MESTRE A. NICOLAU

Diumenge, 9 de Març de 1930

a les cinc de la tarda

PROGRAMA

I

EL CANT DE LA SENYERA

MILLET

EL NOI DE LA MARE

LA DAMA D'ARAGÓ

Sra. FORNELLS i piano

LA MARE DE DÉU

FULCITE ME FLORIBUS (Estrena)

Sra. FORNELLS i piano

ENTRE FLORS

LA FILLA DE MARIA

Chor de noies i orgue

DIVENDRES SANT

NICOLAU

II

CICLE MONTSERRATÍ

SALVE REGINA

Chor i orgue

CANÇÓ DELS ESCOLANS

Chor de noies i orgue

CANÇÓ DE LA MORENETA. Petita glosa de la *Salve*

Chor de noies i orgue

CANÇÓ DEL PELEGRÍ (Estrena)

Chor d'homes

CANÇÓ DELS LLAURADORS (Estrena)

Sr. Sayós, chor d'homes i orgue

CANÇÓ DE LA ROSA (Estrena)

Chor i orgue

LA MORT DE L'ESCOLÀ

NICOLAU

Acompanyaments de piano: Mtre. JOAN SALVAT

d'orgue: Mtre. VICENS M.^a DE GIBERT

PIANO PLEYEL

ORGUES WALCKER
a cura de la CASA GUARRO

CANÇÓ DE LA ROSA

I

Colomet que voles,
tes ales tingues,
aniria a veure
mon amor on és.

Rosa catalana

flor d'or.

Rosa catalana

qui us tingues al cor.

III

També li en cantava
quan era escolà,
i ara que en só fora
faig sinó plorar.

IV

Allà vull la fossa
on tinc lo bressol;
colomet que hi voles,
digues-li si em vol.

Rosa catalana

flor d'or.

Rosa catalana

qui us tingues al cor.

J. VERDAGUER

LA MORT DE L'ESCOLÀ

A Montserrat tot plora,
tot plora d'ahí ençà,
que allí a l'Escolania
s'és mort un escolà.
L'Escolania, oh Verge!
n'és vostre colomar.
A aquell que ahí us cantava
qui avui no el plorà?
Dins una blanca caixa
mirau que hermós està!
N'apar un liri d'aigua
que acaben de trencar.
Té el violí a l'esquerra
que solia tocar;
lo violí a l'esquerra,
l'arquet a l'altra mà.
Sos companys de cel·la
lo duen a enterrar.
Lo cant de les absoltes
lo vénen d'assajar;
lo primer vers que canten
del cel sembla vessar,

com un present que els àngels
envien al germà.
Al segon vers que canten,
se posen a plorar.
Oh Verge de clemència,
volgueu-lo perdonar!
Oh dolça Verge pia,
al cel deixeu-lo entrar,
a aquell que ací en la terra
sempre vos va adorar!
Los monjos també ploren:
sols canta un ermità,
sentint cantar els àngels
i amb ell lo nou germà,
ocell que obra les ales
i cap al cel se'n va.
Mentre ell canta pels aires,
son violí toca.
.....
i dins el cel entrà.

J. VERDAGUER.

CANÇÓ DELS LLAURADORS

I

Que hermosa n'és la terra
vestida amb l'or del blat!
Que hermosa és vostra serra,
Verge de Montserrat!
Altíssima Senyora,
no sou Vós llauradora;
mes com a qui us enyora
lo sol vos ha colrat.

*Lo blat és ros
com Vós,
hermosa Moreneta;
lo blat és ros
com Vós;
guardau los llauradors.*

II

Son camp lo pagès llaura,
de blats Vós lo vestiu,
i en va lo sol los daura
si Vós no els beneïu.
Donau-nos bona anyada;
quan ve la pedregada,
a vostres peus lligada
deixau-la com lo riu.

*Lo blat és ros
com Vós,
hermosa Moreneta;
lo blat és ros
com Vós;
guardau los llauradors.*

III

En mig de la bandera
pintada vos duem
i al cim d'una garbera
llaurant vos posarem.
D'espigues coronada
guiau Vós la llaurada;
sia en la terra amada
cada arada un rem.

*Lo blat és ros
com Vós,
hermosa Moreneta;
lo blat és ros
com Vós;
guardau los llauradors.*

J. VERDAGUER.

EL NOI DE LA MARE

Mentres Maria bressava i vestia
son ros i tendre Fillet, que no dorm,
perquè no plore ni en terra s'enyore,
dolça li canta dolceta cançó.
No plores, no, manyaguet de la Mare,
no plores, no, que jo canto d'amor.
Cada gronxada et daré una abraçada,
cada abraçada un beset amorós;
mes rosses trenes seran tes cadenes,
niu i alcoveta les ales del cor.
Que n'és de bella ta galta en poncella!
Que'n són de dolços tos llavis en flor!
Són una rosa que els meus han desclosa
sols per xuclar-ne la mel de l'amor.
No plores, no, manyaguet de la Mare,
no plores, no, que jo canto d'amor.
Feu-li, orenetes, cançons d'amorettes;
canta-li albades, gentil rossinyol;
si li és poc fina ma falda de nina,
baixin els Angels del cel un bressol.
Sien ses ales glasser de tes gales,
sien sos braços coixins de ton cos;
jo per tos polsos ne tinc de més dolços;
per envoltar-te, les teles del cor.
No plores, no, manyaguet de la Mare,
no plores, no, que jo canto d'amor.
Sia ta faixa, si el cel no te'n baixa,
quatre palletes de sec pollol;
quatre palletes tot just floridetes
que et servirien de faixa i llençol.
Guarniu-me'l, Angels, bressau-me'l, Arcàngels,
d'aire, bon aire tot fent-li l'amor;
mística bresca lo cel li servesca,
si en llet de Verge no troba dolçor.
No plores, no, manyaguet de la Mare,
no plores, no, que jo canto d'amor.
Dels Reis l'estrella claríssima i bella
n'és baixadeta a posar-se en ton front:
quan ells te miren, gelosos se'm giren.
Quina faldada de perles i flors!
Totes s'esfloren les flors que t'enyoren:
feia-les nàixer ton riure melós;
tornen reviure si els tornes a riure,
mes ai... sols beuen rosada de plors.
Quan se n'adonen, els Angels entonen
càntics de festa que es tornen de dol.
Amb Tu abans d'hora clareja l'aurora,
amb Tu abans d'hora ha de pondre's el sol.
Mentres Maria bressava i vestia,
veu ses manetes creuades al cor:
prou l'endevina d'amor la joguina,
que Fill i Mare barregen sos plors.
No plores, no, manyaguet de la Mare,
que en la creu dura morirem tots dos.

J. VERDAGUER.

LA DAMA D'ARAGÓ

POPULAR

A Aragó n'hi ha una dama
que és bonica com un sol;
té la cabellera rossa,
li arriba fins als talons.

*Ai, amorosa Anna Maria!
Robadora de l'amor!
Ai, amorós!*

Sa mare els hi pentinava
amb una pinteta d'or,
sa germana els hi entrena
els cabells de dos en dos.
Son germà se la mirava
amb un ull tot amorós.

se la mira i se l'emporta
a la fira d'Aragó.
Mentre estaven a la fira
toquen a Missa major.
— Germà, germà, anem a missa,
anem a Missa major. —
De qui és aquella dama
que llença tanta esplendor?
N'és filla del Rei de França,
germana del d'Aragó!
I si acàs no ho volem creure,
mireu-li el sabató:
veureu les tres flors de lliri
i les armes d'Aragó.

LA MARE DE DÉU

La Mare de Déu,
quan era xiqueta,
anava a costura
a aprendre de lletra.
Anant-hi passava
per un caminal
tót sembrat de roses
i de lliris blancs.
Si les papellones
la'n veien passar,
fent-li de corona
voltaven son cap.
La Mare de Déu,
quan era xiqueta,
tenia els cabells
que en semblaven seda.
Pentinats els duia,
partida la clenxa
anant a costura
a aprendre de lletra.
Era la costura
costura dels àngels,
tots li feien rotllo
quan ella arribava.
Un se n'agenolla
i el llibre li aguanta.
Mentre llegeix ella,
van cantant els altres.

La Mare de Déu,
quan era xiqueta,
clavades en creu
va veure les lletres.
I alçant els seus ulls,
tan blaus com el cel,
tot llegint plorava
no sabent per què.
.....
Se n'entorna a casa
quan ja quasi és fosc.
Se n'hi torna i passa
per 'quell mateix lloc.
I amb els ulls plorosos,
un cop ha sopat,
fa un petó als seus pares
i a dormir se'n va.
La vetllen els àngels,
l'enyoren les flors,
brillen les estrelles
al seu sol record.
.....
Tot això que us conto,
tot això és amor.
La Mare de Déu
quan era xiqueta,
anava a costura
a aprendre de lletra.

ADRIÀ GUAL

CANÇÓ DEL PELEGRÍ

He vist les dotze ermites,
mes ¡ai! sense ermitans;
no hi fan dolces visites
los àngels com abans.
L'ocell encara hi nia,
les flors s'hi han quedat.
*Mes ¡ai! Maria
m'ha enamorat.*

Com la de Sant Jeroni
d'ermites no n'hi ha;
he vist la del dimoni,
malhaja l'ermità!
sols ell muntar podria
l'altí Cavall Bernat.
*Mes ¡ai! Maria
m'ha enamorat.*

He vist lo Cap del lloro,
he vist lo Cap del gos,
he vist lo Roc del moro
i l'espadat Montgròs;
la vella Ferreria
dessota un roc pelat.
*Mes ¡ai! Maria
m'ha enamorat.*

He vist la Font de l'eura,
he vist la Font del pl,
lo rossinyol s'hi abeura
cantant al dematí;
sentint sa melodia,
lo cor ses ales bat.
*Mes ¡ai! Maria
m'ha enamorat.*

He vist en ampla cova
lo niu del Mansuet;
l'infern, diuen que es troba
un xic més avallat.
Més coses contaria
aquell que hi hagi estat.
*Mes ¡ai! Maria
m'ha enamorat.*

La Roca foradada
cap a ponent se veu,
immensa portalada
de gegantina Seu;
potser Déu la voldria
per la de Montserrat.
*Mes ¡ai! Maria
m'ha enamorat.*

He vist sota una roca
plorar los Degotalls;
si el bes del sol hi toca,
són perles sos cristalls,
perletes que Déu cria
i cull la flor del prat.
*Mes ¡ai! Maria
m'ha enamorat.*

J. VERDAGUER

CANÇÓ DELS ESCOLANS

Maria ens és mare,
Jesús nos és pare,
los àngels hermosos
són nostres germans
que al cel nos responen
quan canten i sonen
als peus de la Verge
los seus escolans.

*Ocells de Maria,
cantem nit i dia.*

Vestida de rosa,
ja l'alba amorosa
al món anuncia
l'eixida del sol.
Del sol que el món salva
Maria n'és l'alba;
cantem-li corrandes
com fa el rossinyol.

Cantem-li corrandes,
teixim-li garlandes
de lliris i roses
i herbetes d'olor.
Seguim-li los passos,
viscam en sos braços,
dormim en sa falda
lo son de l'amor.

Apar eixa serra
lo cel de la terra:
si ens deien los àngels
son càntic novell,
diria tal volta
la gent que ens escolta:
«Si aquí no és la glòria,
ja n'és lo cancell.»

J. VERDAGUER

CANÇÓ DE LA MORENETA

*Moreneta en sou
és que el Sol vos toca,
és que us toca el sol
lo sol de la Glòria.
Moreneta en sou,
moreneta i rossa.*

Àngels d'ales d'or
vos farien ombra;
Vós no en voleu, no;
voleu ser pastora
tan sols per vetllar,
des d'un cim de roca,
vostre blanc ramat
de viles i pobles.

Per besar-li els peus
Llobregat s'acosta,
i al veure'ls tan purs
s'atura en sa vora:
besa el sitial,
el besa i se'n torna.

Catalans, veniu,
Maria us enyora;
té el sol per vestit,
lo cel per corona,
per trono un mont d'or,
per cambra una glòria;
veniu-la a adorar,
que els àngels no gosen.

J. VERDAGUER

FULCITE ME FLORIBUS

Cobriu-me de flors,
que d'amors me moro;
cobriu-me de flors,
que em moro d'amors.

Les flors que aci creixen,
mes ja! no em goreixen,
que sols ho farien,
si per mi florien.

les de l'estelada
que en suau rosada
damunt sa estimada
fa ploure l'Espòs.

Cobriu-me de flors,
que d'amors me moro;
cobriu-me de flors,
que em moro d'amors.

J. VERDAGUER

ENTRE FLORS

Encara és petit, petit
l'Infant de la Glòria,
petit com un lliri blanc,
bell com una rosa.
La Verge sembla el roser
quan al braç el porta,
quan el porta vora el riu
a esbandir la roba.
Per esbandir-la millor,
sobre l'herba el posa
entre mates d'iris blau
i margaridoies.
L'Infantó somriu,
la Mareta plora.

Gira al Fill dels seus amors
sos ulls de coloma,
cada volta que s'ajup
a la rentadora.
El veu en somni suau
com dorm i reposa
al peu d'un arbre d'encens
que li fa bona ombra.

De genolls, un Serafi
sos cabells esflora;
voldria besar son front,
voldria i no gosa,
veient que en son jac florit
l'amor el deixonda,
fent-li estendre sos bracets
a l'aire del Gòlgotha.

Al pèndre'l Ella en els seus
de mare amorosa,
la creu estampada ha vist
en son llit de molsa,
com firma que el Déu infant
en la terra posa,
L'Infantó somriu,
la Mareta plora.

J. VERDAGUER

LA FILLA DE MARIA

Collint violetes
i algun gessamí,
cantava amoretes
diurne al matí;
l'aurora em volia
per son rossinyol,
jo li responia:
dindol,
jo só de Maria.

Tot dient-me ingrata,
me para un pastor
llaçades de plata,

llaçadetes d'or.
L'amor que voldria,
Maria se'l vol;
si en té gelosia,
dindol,
jo só de Maria.

Passarells i merles
l'han après de mi
aqueix nom de perles
que tant refli;
i en la branca on nia
canta el verderol

amb gran melòdia:
dindol,
jo só de Maria.

A aqueix nom somriuen
la terra i los cels
i en sos cors l'escriuen
amb roses i estels,
i als peus de m'Àlma
la lluna i lo sol
canten nit i dia:
dindol,
jo só de Maria.

J. VERDAGUER

DIVENDRES SANT

(poesies de VERDAGUER i text litúrgic)

Popule meus, quid feci tibi? aut in quo contristavi te? responde mihi.
v. Quia eduxi te de terra Ægypti; parasti crucem Salvatori tuo.

Agios o Theos. Sanctus Deus.
Agios ischyros. Sanctus fortis.
Agios athánatos eleison imas.
Sanctus immortalis, miserere nobis.

Lo bon Jesuset
se'n puja a la vinya:
dones, què'n portarà?
dones, què'n portaria?
Ne porta un raïm
que sua sang viva.

Ego dedi tibi sceptrum regale; et tu dedisti capiti meo spineam coronam.
Popule meus, quid feci tibi? aut in quo contristavi te? responde mihi.

Agios o Theos. Sanctus Deus.
Agios ischyros. Sanctus fortis.
Agios athánatos eleison imas.
Sanctus immortalis, miserere nobis.

Lo bon Jesuset
va a la coromina:
dones, què hi collirà?
dones, què hi colliria?
Hi seguen el blat,
ne cull una espiga.

Crucem tuam adoramus, Domine; et sanctam resurrectionem tuam laudamus; et glorificamus: ecce enim propter lignum venit gaudium in universo mundo.

Deus misereatur nostri, et benedicat nobis;
illuminet vultum suum super nos, et misereatur nostri.

(De Raïms i Espigues.)

Prop de Nazaret
el troba Maria:
— Què'm portau, Amor,
Filllet de ma vida?
— Mon amor no té
penyora més fina:
vos porto el pa i vi
de l'Eucaristia.

Al cel alça el cor,
tu que al cel camines
plorant de dolor,
que allí et riu la flor
d'aqueixes espines.

(De Flors de Mira-Cruz.)

CICLE MONTSERRATÍ

Estimat Millet:

Quan a Montserrat es cantà per primera vegada la meua «Salve Regina», vós me suggerireu el pensament de fer alguna cançó de caient popular per a ésser cantada després per l'Escolania, com és de consuetud fer-ho. Fill d'això, vaig compondre la «Cançó dels Escolans» i la «de la Moreneta»; i vós l'hivern següent jèieu cantar aquestes tres peces per l'Orfeó Català, amb «La mort de l'escolà», anomenant el conjunt CICLE MONTSERRATÍ. Aquesta qualificació em féu sentir que aquest cicle era incomplet: m'hi mancava una representació musical, diguem-ne objectiva, d'aquella naturalesa amarada de misticisme que amb sa pregonia poesia fa de Montserrat nostra muntanya santa; d'allò que nostre excels poeta Verdaguier canta en la «Cançó del Pelegrí»: ermites, roques, coves, fonts, rossinyols, degotalls. En «La mort de l'escolà» n'hi ha solament una petita referència de caràcter indeterminat: «a Montserrat TOT plora, TOT plora d'ahir ençà». Un detall d'aquest TOT m'hi mancava. Aquestes consideracions em feren nàixer la idea, que ara he realitzat, de posar en música la «Cançó del Pelegrí» prenent per tema principal les sis notes que acompanyen la referència esmentada, i, sense alterar-ne el ritme mètric ni el melòdic, fer amb elles una frase completa de cançó que, bo i recordant de manera precisa, inequívoca, «La mort de l'escolà», perdés son sentit elegiac i es convertís en expressió de llum clara i de dolça alegria.

M'ha semblat bé afegir-hi com a representació de les florettes l'encisadora «Cançó de la Rosa» del mateix Verdaguier. Se m'hi ha encastat una reminiscència de l'hermosa melodia popular: «El cant dels ocells»; i m'hi resulta tan escaient amb la poesia, que he compost aquella cançó amb la més gran senzillesa possible, perquè no perdi la ingenuïtat de l'englantina, la rosa silvestre.

Em plau que en el CICLE MONTSERRATÍ hi figurin els humils amb la «Cançó dels Llauradors»; dels humils tan necessaris a la nostra vida; dels llauradors, bell símbol de totes les activitats humanes, fins de les més enlairades: el geni, la santedat, restarien estèrils si humils apòstols no llauressin les ànimes perquè llur grana hi germini. No trobant lletra especial, he manllevat la de la «Cançó dels Segadors» de Mossèn Verdaguier aplicant-la als llauradors. Jo no veig la Verge de Montserrat segant; jo la veig a través de la nostra tradició: vida, dolcesa, esperança, advocada nostra, intercedint envers Déu, LLAURANT el cor de son Fill. Les modificacions que he tingut de fer a la poesia, fora d'una, no tenen importància. L'últim vers de la tercera estrofa, última de la «Cançó dels Llauradors», resulta amb una sil·laba menys. Al ritme musical no hi fa falta. No obstant, si temeu que això ha de ferir els parrassians, no la feu cantar, guarden-la com un record del vostre amic que tant us estima i admira

A. NICOLAU

Barcelona, 8 desembre 1929.